

נא להכיר: הצוות המקצועי של אדם טבע ודין

כך נראה יום העבודה שלנו למען הסביבה

יעל דורי

ראש תחום תכנון

חוק התכנון והבנייה בישראל ראוי בהחלט לשיפור, אולם הרפורמה המוצעת במסווה של 'יעוץ הבירוקרטיה', עלולה לפגוע גם בציבור וגם בסביבה. מתכנני ערים ועורכי דין מבינים שתוצאות הרפורמה יכולות להיות הרסניות, שהיא תעקר מתוכן את מוסדות התכנון ותפגע ביכולתו של הציבור ליטול חלק בהחלטות תכנוניות. הלחץ ציבורי שהפעלנו שימש כבלם כנגד השינויים המהירים, וכעת החוק להצעת הליכי הבנייה - חוק הוודליים - עלה לבחינה מעמיקה על ידי ועדת הכנסת.

מידי שבוע, מציגה 'אדם טבע ודין', ניתוח מפורט של ההשלכות הפוטנציאליות של ההצעה. אנו משקיעים זמן ומשאבים בסוגיה מרכזית זו, ואין ספק, כי כבר כעת, רואים את השינוי.

ד"ר אריה ונגר

מדען זיהום אוויר

חקיקת חוק סביבתי, הינו רק תחילתו של תהליך ארוך של יישום ולווי. חוק אוויר נקי נכנס לתוקף ב-1 בינואר 2011. כדי להבטיח יישום אמיתי ומלא של חוק זה, כתבתי קווים מנחים שהחוק מחייב להפעיל במסגרת התכנית הלאומית להפחתת זיהום האוויר.

בנוסף, הייתי חבר בוועדה המייעצת למשרד להגנת הסביבה בנוגע לעדכון תקני איכות האוויר. חלק מהערותיי התקבלו והביאו לשיפור התקנים ולהגנה טובה יותר על בריאות הציבור.

העבודה היום-יומית היא אפורה וסיזיפית, אך היא חיונית להשגת המטרות הסביבתיות שאנו רוצים לקדם.

עו"ד אסף רזנבלום

מומחה בתחום התכנון והפסולת

השנה, ניסחתי הצעת חוק לטיפול בפסולת אורגנית, שהינה הצעד הבא במהפכת המיחזור העירונית. הצעת חוק זו משלימה את 'חוק האריוזות', בכך שהיא מחייב את הרשויות המקומיות לאסוף ולהעביר את הפסולת האורגנית הבייתית לטיפול במתקני מיחזור. בתום הטיפול תהפוך הפסולת האורגנית לקומפוסט לשימוש בחקלאות.

ממיחזור פסולת אורגנית כולם ירוויחו - החקלאים, הרשויות המקומיות שיחסכו את עלויות הטמנת הפסולת והציבור הרחב.

עו"ד אלי בן ארי

יועץ משפטי בכיר

כחלק מה'אני מאמין' שלי, שמירה על השטחים הפתוחים צריכה לעמוד בראש סדר העדיפויות הלאומי. כל שימוש במרחב הפתוח מחייב בחינה ובדיקה מעמיקה, כך שנמנע ממצב של פיתוח חדש, על חשבון נופים היסטוריים ואזורים עם ערך נופי טבעי בשנה החולפת, בית המשפט העליון קיבל את פרשנותנו בנוגע למסקנות 'ועדת הבר' וקבע כי מושבים לא יוכלו להשכיר שטחים לתעסוקה שאינה חקלאית.

כמו כן, קבע בג"צ באופן תקדימי - בהתבסס על טיעונינו - כי לפני קבלת החלטה תכנונית על הקמת פרויקטים חדשים, יש לבדוק תמיד חלופיות סביבתיות אחרות.

עו"ד נעמה הלר

מנהלת המחלקה המשפטית

ים המלח הוא מאוצרות הטבע הנדירים והייחודיים בישראל. למרות זאת, אזור ים המלח מצוי במצב של דרדר ותמשוך, בשל שימוש מוגבר של מדינות האזור במים שהיו אמורים להגיע לים המלח ובשל השפעת המפעלים הישראליים ומפעל האשלג הירדני, אשר שואבים מים מהאגן הצפוני של ים המלח לצרכי פעילות תעשייתית. כדי לאלץ את המדינה להגן על ים המלח, חיברתי השנה הצעת חוק שתובא בקרוב לאישור הממשלה. הצעת החוק קוראת למשרד להגנת הסביבה לתכנן את חידוש המלאי של אספקת המים, להגביל את שאיבת המים על ידי מפעלי ים המלח ולשקם את הנזק הסביבתי שנגרם לאזור. בכוחה של הצעת החוק להגן על ים המלח ואוצרות הטבע שלו. עלינו לפעול לפני שיהיה מאוחר מדי להציל משאב יקר זה.

עו"ד דנה טבצ'ניק

מומחית בתחום האנרגיה והכלכלה

השנה התמקדתי בתגליות הגז אל מול חופי ישראל, בהעלאת תמלוגי הגז לציבור ובניהול משאב זה באופן סביבתי על ידי הממשלה.

כמו כן, ניסחתי דו"ח בנושא "ההשפעות הסביבתיות של קידוחי הגז". הדו"ח מפרט את הנזקים האפשריים כתוצאה מהפקת הגז אל מול חופי ישראל וקורא לממשלה, בין היתר, לחייב את חברות הגז לשלם על הנזקים הסביבתיים, להקים מרכז חירום לאומי לטיפול בדליפות כתוצאה מתקלה או תאונה ועוד.

שרית כספי אורון

ראש תחום מים

למרות שישראלים רבים שותים מים מותפלים, מדינת ישראל עדיין לא בדקה מהן ההשלכות הבריאותיות של הוצאת מינרלים בתהליך ייצור המים המותפלים. במסגרת בקשת 'חופש המידע', דרשנו לחייב את רשויות המים לפרסם ולנתח את הנתונים על אחוזי המים המותפלים המסופקים לאזורים עירוניים, ובכך לספק מעקב אחר ההשלכות בריאותיות של שתיית מים אלה.

מעבר לכך, הצלחנו להביא לדיון בוועדת הכנסת את אישורן של תקנות חדשות שיבטיחו את ההגנה על בריאות הציבור השותה מי ברז.

עו"ד שלי לב

פרויקט קהילה וסביבה

אחד המקרים המקוממים של אי צדק סביבתי, בו טיפולתי נגע בסבלם של נכים מבוגרים, שביתם ממוקם בסמוך למפעל לעיבוד פסולת בעיר רחובות. התושבים המתגוררים במרחק של כ-30 מטר למפעל אינם יכולים להשתמש בחצר הבית שלהם בשל הזיהום והרעש המגיעים מפעילות המגרסה של המפעל. זהו מקרה קלאסי של חוסר צדק סביבתי, של פגיעה באוכלוסייה שאין בכוחה להילחם עבור זכויותיה. המוקד הירוק שלנו נרתם לטובת התושבים וייצג אותם. בזכות הפעילות שלנו, אולצה העירייה להפסיק להתעלם מן הבעיה ולפעול לסילוק המפגע. בנוסף, כחלק מהמחאה הציבורית נגד הבנייה בחוף בצת, כתבתי את ההתנגדות המשפטית שאילצה את המדינה לבטל את פרויקט הבניה בחוף ולהותירו פתוח לטובת הציבור הרחב והדורות הבאים.

עו"ד קרן הלפרן-מוסרי

ראש תחום קהילה וסביבה

הרישג הסביבתי המרכזי שלי השנה הינו גיבוש הצעת חוק בתחום החומרים המסוכנים, שמטרתה הקמת מאגר מידע על פליטות של חומרים מזehמים לאוויר, לקרקע ולמים. המאגר יהיה פתוח לציבור בחינם ויאפשר לכל אדם לבדוק אילו חומרים נפלטו לסביבתו. הצעת החוק עברה בינתיים קריאה ראשונה בכנסת.

מבחינתי זהו הישג משמעותי מאחר והוא נותן מענה לשני מכשולים מרכזיים: הקושי של אזרח להשיג מידע חיוני לשיפור איכות חייו, והצורך של הממשלה בבסיס נתונים מלא ומהימן לניהול מדיניות סביבתית מושכלת. מאגר המידע שיוקם (המכונה PRTR, וכמוהו קיימים כבר ב-39 מדינות), יתן, לראשונה, נגישות לפרטים בעלי השפעה על הסביבה ועל הבריאות.

גלעד אוסטרובסקי

ראש תחום פסולת ומיחזור

בשנת 2011 השגנו פריצת דרך בתחום המיחזור בישראל, כאשר הממשלה, הרשויות המקומיות ובעלי עסקים החלו לשתף פעולה לקידום המיחזור בישראל, כדרך היעילה ביותר לניהול משאבים. הצעת 'חוק האריוזות' שעברה בכנסת בקריאה שלישית, הייתה שיאו וסיכומו של תהליך שכלל חודשי עבודה רבים ומאומצים.

עבורי, הסיפוק העיקרי הוא לעבוד יד ביד עם אותם אנשים שבזכותם התרחש השינוי המיוחל. 20 רשויות מקומיות ועשרות עסקים חדשים, שקמו כדי לטפל בהפרדת הפסולת ובתוך כך להפוך את ישראל למדינה המבינה את חשיבות הטיפול בפסולת ורואה בכך משאב.

יעל אדליסט

דוברות והסברה

הפרופיל התקשורתי הנרחב של 'אדם טבע ודין' מקדם את המודעות הציבורית לפעילות הארגון בתחום איכות הסביבה, בריאות הציבור וצדק סביבתי.

במסגרת הפעילות השוטפת, יוזמת 'אדם טבע ודין' דיון תקשורתי בנושאים אותם מקדם הארגון ומגיבה על נושאים בתחום איכות הסביבה שעולים לסדר היום הציבורי. כך, לעתים קרובות "החדשות המתפרצות" שלנו, הן שמורכות את תשומת הלב הציבורית להפרות בוטות של חוקי הסביבה והליכי תכנון. השנה יזמנו סדרת כתבות על כשלון הממשלה לגבות תמלוגים מספקים על כריית מינרלים מים המלח. פעילות זו לחצה על הממשלה להניח את הבסיס לחקיקה עתידית בנושא הניהול הכספי והסביבתי של ים המלח.

עו"ד דפנה שלו

פרויקט קהילה וסביבה

התחלתי לעבוד בעמותה כמתמחה ועם סיום בחינות לשכת עורכי-הדין, חזרתי לעבוד בארגון כעורכת דין. התביעה המשפטית הראשונה שלי הינה כנגד המשך הבנייה בחוף כורסי והקמת שלושה קומפלקסים תיירותיים, שקיבלו היתרי תכנון באופן שגוי. חוף כורסי הינו אחד החופים הייחודיים בכנרת, שנשתמרו במצבם הטבעי, המשמש כבית גידול ליונקים וציפורים, חורשות עצים ועוד. חוף זה, הוא גם מקום חביב על העוסקים בגלישת עפיפונים ולכל מי שמבקש מנוחה שקטה בקו החוף הנקי מפיתוח.

אני מצפה בכיליון עיניים לייצג בבית-המשפט בעתיד את אלפי הישראלים הדואגים לשמור על הנופים הטבעיים בארץ.